

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

THEOGN.

DIS MEGARENsis SEN-
tentiae Elegiacæ, cum interpretatio-
ne & Scholijs Eliæ
Vineti.

ACCESSIONT ET HORVM
Poetarum opera Sententiosæ;

Phocylidis	Rhiani
Pythagoræ	Eratosthenis
Solonis.	Panyasidis
Tyrtæi	Lini
Naumachij	Menecratis
Callimachi	Posidippi
Mimnermi	Metrodori
Eueni	Simonidis.

Senariorum libellus.

Omnia in usum Scholarum collecta, et ad uer-
bum conuersa per IACOBVM
HERTELIVM
Curiosam.

Adiecta quoq; est omnium versio Latino
carmine à diuersis expressa.

Οὐ τοὺς δέ απαντός εἴτινα σέρισαι λαλῶς.

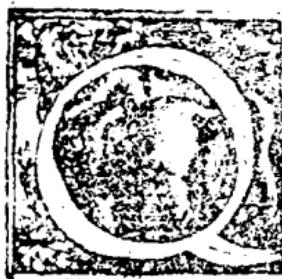
St. Petri Lycijensis 1811 Pragm. n. 153.

Ex donatione generosi D. O.
Radujas Ginski, i. in
bibliot. Soc. Matthei
Praecepit. 1817.

3

AMPLISSIMIS, PIETATE, PRUDENTIA, AC
eruditione præstansimis uiris, D. Coß.
et Senatoribus Reipublicæ SEL-
VELDENSIIS, Dominis ac pa-
tronis suis obseruandis.

S. P. D.

VAN DOQVIDEM uiri amplissimi, nihil animis hominum magis inhæret, quam id, cui à tenetis consuecantur; idque quod tenerum est, ut ait Seneca, proximis applicatur: uniuersæ hominū societatis permagni interest, ut ab ineuntibus statim annis mortales optimis, quæ per totam uitam usui futura sint, assueceré discant. Quia uero ætatis imbecillitate iuuētus ad malū quam ad bonū proclivior, minus considerat profuturāne an obfutura sint, quæ tractat: opus est, ut per adultiores, quibus curia eius qualicunque modo incubit, à turpibus ad honesta, à uitios ad uitiosum a-

2 2 in ore

E P I S T O L A

morem deducatur. Id autem nulla cōmo-
diore uia,quām per liberalem institutionē,
fieri potest.tanta enim eius uis est in utrāq;
partem.ut nulla tam bona possit esse natu-
ra,quin illius quasi excolendae cura inter-
missa.uitiosa reddatur: nulla item tam ma-
la sit, quæ non ad frugem liberali ac fideli
institutione redigatur. Proinde cū adulta
homīnū ætas ad omnia mirius docilis tra-
ctabilisq; sit,quām rudes illi iuuentutis an-
ni,qui instar ceræ quamlibet impressionē
facile admittunt: tum generosi mores,ut il-
le ait,imbuēdi sunt, cum tener est animus:
tum optimis assuescendum,eaq; discenda,
quæ nec grādinem, nec uim, nec lōuem i-
psum,ut Plato inquit,extimescāt: quę quo
que cū naufrago saluā enatare,nec à latro-
nibus eripi queant,cum ad quęuis cereum
adhuc est ingenium.Nam postquam annis
iā quasi dirigit animus,partim ægrè,quo-
rum praua cōsuetudine fuimus infecti,de-
discimus:partim,quę nescimus,nō nisi ma-
xima nobis inculcari difficultate possunt.
Quò elegantissima metaphora hac respe-
xisse uidetur Ouidius:

Quę prebet latae arbor spaciantibus umbras,

Quo posita est primum tempore,uirga fuit.

Tunc

DEDICATORIA.

Tunc poterat manibus summa tellure reuelli,
Nunc stat in immensum uiribus aucta suis.

Hęc perita rerum antiquitas considerans,
quę nihil non egit, ut Republicæ optimè
constitutæ in suo flore permanerent, iuuē-
tutem, ceu seminarium totius hominum
cōuersationis, optimis quibusuis non tam
attibus & disciplinis, quàm morum uitæ-
que præceptis imbuendam curauit. Non
ignara, & sine literis rudes inertesque, &
cum literis parū utiles fore homines, nisi
honestati uitæ quàm primum assuefierent.
Plus enim deficere quàm proficere eum,
qui doctrina proficit, & moribus deficit,
præter Aristotelem, quotidiana docet ex-
perientia. Non autem quæuis temerè, &
citra delectum, teneris puerorum animis
obtrudi passa est: sed eos autores, q & pie-
tatem, & præcepta de morum uirtutibus
continerent, proposuit. In quorum au-
torum numero, Poetæ, qui uel mira inge-
nij industria clarorum uirorum egregia fa-
cta in exemplum posteritati descripta reli-
quissent: uel quàm breuissimis, maxime-
que illustribus sententijs doctrinam mo-
rum essent complexi, suo quodam iure fa-
cile primas obtinuerunt: unde & nomen

E P I S T O L A

illorū in maximo cultu, maximaq; uenera-
tione apud optimos quosquis extitisse non
ignoramus. Plato, philosophiæ quidā sol,
huiusmodi Poetas non dubitat nunc deo-
rum filios, nunc prophetas appellare. Et
tantū abest ut è Repub. sua eiecerit (quod
ijs fecisse legitur, qui diuina poeticæ arte
ad lasciuiam, turpesq; amores abusi e-
rant) ut & ipse testimonijs eorum usus, &
alijs exemplo suo præclarissima ipsorum
monumenta euoluendi autor fuerit. Si-
cut eius rei locuples testis est honestissi-
ma creberrimaq; apud ipsum Solonis,
Tyrtæi, Homeri, Hesiodi, & aliorum me-
lioris notæ mentio. Socratem, qui ipsius
Apollinis oraculo sapiens pronunciatus
est, Euripide Tragico familiarissimè usum
esse, nemo nescit. οὐσῶν θεράποντες καὶ αὐτῶν
ἀριστεῖς ab Hesiodo & Pindaro nuncupan-
tur. Strabo autem lib. i. de Situ orbis scri-
ptum reliquit, ueteres τὴν πατέρων τοιντινὴν,
ut omnium doctrinarum antiquissimam,
philosophiam quādam perhibuisse. Quip-
pe quæ à teneris nos unguiculis ad uiuēdi-
rationes perducat, mores atque affectus e-
doceat, quæq; gerenda, declinandāue sint.
quādam cantus suavitate præcipiat. Ec-
quò,

DEDICATORIA.

quod magis suam erga huiusmodi ~~honestas poterat~~ gratitudinē testatam redderent, iuuenesq; ad bonarum rerum studia, morumq; integritatem excitarent: statuis ac imaginibus eos honestari, poemata ipsorum in publicis Deorum celebritatibus, alijsq; cōuentibus recitari, optimasq; sententias téplorum foribus, tāquam Deo dignas, imd ab ipsis Numinib. usurpatas, affigi, nec nō aureis preciosissime materijs insculptas ad omnem posteritatem cōseruari curauerūt. Quemadmodum ex Platone, Xenophonte, Pausania, Plutarcho, Athenæo, alijsq; uetustissimis scriptoribus & iā dicta, & alia plura de Poetarū excellentia & utilitate cuiuis obuia sūt: nec patitur epistole angustia huc omnia referre. Etsi uero Christi anæ professionis homines, sinceræ Religionis Pietatisq; studium nō ab huiusmodi autoribus, sed ex sacro sanctæ Scripturaræ fontibus petere debet & possunt, ut quę sola salutem & æternā beatitudinem per Iesus Christi ueri Dei, ueriq; hominis meritum credentibus paratam esse monstrer, præceptaque ad Christianam uitam utilia copiosissimè præscribat: tamen Poetarum quoque (qualium scripta iuuentuti propo-

E P I S T O L A

nimus) lectionem & usurpatam, & in non
contemnēdō precio habitam, habendam-
que esse, grauiissimā sanctissimorum in Ec-
clesia Dei uirorum exempla & autoritates
comprobant: quarum paucissimas, ob eos
qui parum dextrè de Poetis sentiūt, in me-
dium proferre placuit. D. Paulum, electum
illud Dei omnipotentis organum, Poeta-
rum libros euoluuisse, & ut Clemens ait, ad
ædificationem curamq; aliorum, testimo-
nijs eorum uti nō erubuisse, Sacrarum lite-
rarū ueritas testatur. Sic Act. 17. ubi Deum
esse probat, Aratum uetusissimum poetā
citat. Cor. 15. ex Menandro Comico malo-
rum consortia fugienda monet, quod pra-
uis colloquijs boni mores corrumpantur.
Cretensium mores Tit. 1. ex Epimenide ua-
te Cretensi graphicè depingēs ait: ἐρῆτες αἱ
ψυχαὶ λαναὶ θηρία, γαστέρες αἷγαοι. Gregorius
Nazanzenus, ob excellentiam Theologus
dictus, scriptis poetarum mirè delectatus
est, & facrorū carminū uolumen posterita-
ti reliquit: quod nō solum priscis tempori-
bus propositum est pueris, ut Socrates, So-
zomenus, Orosius & Eutropius scribūt, ue-
rūm etiam hodie à doctissimis uiris in deli-
cijs habetur. Quid de Iohanne Chrysosto-
mo

DEDICATORIA.

mo Patriarcha Constátinopolitano sub Arcadio & Honorio Impp. anno Christi 401. dicam, qui Aristophanis Comœdijs etiam noctu pro puluino usus est? Quid de Eustathio Thessalonicése, cuius etiam hodie eruditissimi in Homerum, ingeniorum fontem, commentarij extant? Neq; mihi hoc loco temperare queo, quo minus etiam D. Basiliij Cæsariensis, cui uirtutum splendor Magni cognomen peperit, uerba adscribā, de eorum Poetarum lectione, qui honorū hominum dicta facta ue narrassent: quales præ cæteris fuerunt, Homerus, Hesiodus, Theognis, Phocylides, Pythagoras, Solon, Tyrtæus, & alij. Sic ergo in Admonitione ad adolescentes, quo paistro ex gentilium scriptis proficere queant, ait: επὶ τούτῳ παρασκευὴν καὶ ποιητῶν, καὶ λογοποιῶν, καὶ ρήτορων, καὶ πάσιν αὐθεόποιοις ὀμιλητέοις, οἵτουν αὖ μέλλει πρὸς τὸν τρόπον ἐπιμέλειαν ἀφέλεια τις ἔσειδω. καὶ μετ' ὅληρον εἰπεῖς σὺ εἴ τις οἰκείόττος πρὸς αἱλάγας τοῖς λόγοις, πρέπειον αὖ ἕμιν αὐτῷ μὲν γνῶσις γενέσετο· εἰ δὲ μὲν, αἱλάχτος παράλληλα θεύτας καταμαθέντος διάφορον τὸ μητρόν εἰς βιβαῖωσιν τὸ βελτίονος. Hoc est: Poetis & oratorib. omnib. hominib. utendū, unde futura sit aliqua utilitas, quę ad animę faciat edificationē. Et paulo post: Etsi nostrorū

E P I S T O L A

sermonū atq; gentilium ulla est conuenientia , nobis illorum ualde conferet noticia: sin minus, eos saltem simul conferēdo differentiam discere licebit,cum ad melioris optionem atq; delectum non parum cōparatio ualeat,& inferiora sēpe collata sint potioribus ornamento . Nec ab his dis-sentit Philo sapientissimus, dum libro de Agricultura, de puerorū studijs in hūc modum differit : φυτῶνος ἡ τάξις μηδὲν εἰλικρία των διηνέ ψυχαῖς μορχόμενα, οὐδὲ λεχθῆσαι τὸ τιθυόντα είσαι. ἔτι ἡ ταῦτα, οὐ τὸ γράφαμεντοι αὐτοῖς τιθυόντας οὐδοχος ἐπιτίθεσθαι, οὐ τὸ παρὰ σοφοὺς ποιηταῖς αντιβῆντο τυπον, γεωμετρία, λέξην περὶ τὸ πότοντος λόγον μελότη, λέξην εύσηκαστος δύκυνος των δέκα μυστικῶν. Quæ uerba Latinis auribus sic sonant: Inseram autem primum in puerilis ætatis animas, surculos, quorū fructus ipsas enutriat. Sunt autem hi, scribendi legendique certa industria, eorum quæ apud sapientes poetas habentur diligens scrutatio, geometria, oratoriæ facultatis meditatio, & uniuersa liberalis musica. Atque hæc quidem de Poetarum auctoritate & lectione paucis attigisse, non planè intrè rāp̄t̄lēw, sufficiat. Haud enim paré humeris susciperem prouinciam, si ex singulis Christianis

D E D I C A T O R I A.

stianis scriptoribus (ut de gentilium myriadibus taceam) poetarum & laudes colligere, & oforum calumnijs occurrere conarer. Ego itaque tantorum uirorum iudicio & consilio incitatus, iuuentuti, cuius informandæ mihi quoque cura incumbit, hancin parte, quod ad optimorum poetarū studium attinet, labore quidem duro, animo uero non ægro consulere studeo, cum hanc meam esse Spartam non ignorem. Mirifice enim peritæ rerum antiquitatis, quæ, ut Plato uult, *κρείτιων ἀπαντήσεως θεῖον σύγχρονο*, exemplum sequi, & quantum par est, alijs ad idem faciendum autor es- se placet. Hac de causa, cum labores nostros, quos in Comicorum L. scriptis ab interitu vindicandis exhausimus, bonarum literarum studiosis non ingratos animaduerterem: facile, nunquam satis laudati ui- ri D. Ioannis Oporini, Compatriis ac amici mei obseruādis. cōfilio acquieui, quo me, ut horū quoq; poetarum, quos hic damus, scripta collecta iuuentutis studijs communi- carē, incitauit. Theognide ergo γεωμηνα- τάτῳ, cū uersione & doctissimis ELIA & VI- NESTI Annotationibus, ex arbitrio D. Typographi, præmisso, reliquorum autorū om- nium,

E P I S T O L A

mitum scripta ex diuersis hinc inde autorib.
concessimus, congesta fideliter interpreta-
ti sumus, & ad puerorum captū quām pro-
ximē accommodauimus. Nec iuuēnibus
ingenijs inutilem hanc nostram operā fo-
re speramus. Castissima enim saluberrima-
que de moribus præcepta proponit, quæ
usum non pœnitendū in omnes uitę huius-
partes, si recte percipiatur, sint allatura. Prę
terea Græcæ linguæ (quæ comptissima est
in his autoribus) cum Latina collatio, non
parum emolumenti ad uberiorē eruditio-
nis thesaurū comparandū adferet: ijs præ-
sertim, qui alias uia magistri uoce destitu-
ti, ipsi sibi præceptores esse in Gręca litera-
tura cogūtar: ut plures cōmoditates, quas
præter iuniores etiam adulti hinc haurire
possunt, sciens præteream. Non parum ta-
men doctissima Stobæi interpretatio, un-
de non paucas sententias transcripsimus,
nos iuuit. Versionem Latino carmine, sui
cuique interpretis nomine præfixo, ne a-
lienis nos ornare plumis uidetur, sub-
iecimus, ut Græcæ elegantiae cum Latina
melius perspiceretur conuenientia, ab ijs
qui iam absque cortice in Gręco studio na-
tare queunt. Nondum carmine reddita,

pro

DEDICATORIA.

pro nostra tenuitate pedibus astrinximus,
ita ut quām proximē Græca sententia ex-
primeretur. Alicubi lectionis uarietas
margini est aspersa. His omnibus eiusdem,
si non carminis, tamen argumenti libellus
Seniorum insertus est, ut quām absolu-
tissimam de moribus, totaque uita lauda-
biliter instituenda doctrinam, optimorum
hoc Poetarum Opus teneris puerorū ani-
mis proponeret.

Hunc autem nostrum laborem, Viri am-
plissimi, uobis inscribere, librumque Scho-
læ uestræ consecrare, maximè necessarium
duxi: tum, ut sub amplissimi nominis ue-
stri patrocinio (quod quām eximum er-
ga bonarum artium cultores semper exti-
terit, manifestius est quām ut nostro præ-
conio indigeat) tutus à maleuolorum, quo
tum plena sunt omnia, morsibus in com-
munem iuuentutis usum prodiret: tum in
primis, ut grati tandem animi indicium,
licet exiguum, exhiberem pro innumeris
Reipublicæ uestræ in me beneficijs. Cum
enim puerilium studiorum partem non
postremam Scholæ uestræ celeberrimè
constitutæ, sub optimis præceptoribus
M. CHRISTOPHORO Hoffmanno;
t. 1. &c

EPISTOLA

& IOANNIS Tumlero (D. CASPARE AQUILA PRIMARIAM ECCLESIAE CURAM GERENTE) FERAM ACCEPTAM: GRATITUDINIS OFFICIUM UIDEBATUR REQUIRERE, TAM PRO HIS, QUAM PRO ALIJS CIUUM UESTTORUM IN ME MERITIS, CHARACEO HOC MUNUSCULO, CUM ALIUD NO ESSET, TESTATUM OMNIBUS REDDERE, MEMORIAM HUMANITATIS UESTRE nondum apud me senuisse: si forte alij meo exemplo excitati, meliora, nominique uestro amplissimo magis CONUENIENTIA DARENT, & tandem *æxpiſiæ* turpissimum crimè à Christiano cœtu exulare inciperet. Etsi uero per se satis exiguū est manusculum hoc, nec dignum quod cum P. V. officijs conferatur: tamen, si pro uestro fauore erga liberalia studia & iuuētutis honestam institutionem, offerentis a-nimum respexeritis, no minus gratum cōfido futurū, quam si uel Colophonium aurum à me P. V. oblatum esset. Quæ spes ne me fallat, per eam, qua omnes *φιλομάθες* prosequi soletis, benevolentiam etiam atque etiā oro. Deus opt. maximus, æternus Pater Domini nostri IESV CHRISTI, P. V. cōfilia & actiones ad sui nominis gloriam, & Ecclesiæ, Scholæque communem salutem dirigat, uosque omnes in sui agnitio-ne

D E D I C A T O R I A:

ne uera conseruet, Amen. Basileę, ex Ludo
literario ad D. Petrū, 8. Calend. Febr. Quo
die, ut quidam uolunt, ante annos 1527.
Paulus Tarsensis ad pœnitentiam reuoca-
tus diuinitus, hostili in Christianos animo
deposito, C H R I S T I dogmata amplexus
est: quemadmodum Lucas Act.
9. scripsit.

P. V.

deditissimus,

Iacobus Heitelius
Curiensis.

E L I A S V I N E T P S

Santo Lectori.

VM ocij plurimum anno su-
periore apud Franciscū San-
gelasium Engulismiensis Ec-
clesiæ Decanum, uirum cùm
generis splendore, tum inge-
nij dexteritate apprimè nobilem, nāctus
fuisset: id totum, quantum pēr aduersam
ualetudinem licuit, in iucundissimā Græ-
corum poetarum lectione à mē cōfītū-
m̄ est. qua quidem in rē consilium eōrum lu-
bens secutus sum, qui antiquos scriptores
eo legendos ordine censem, quō & uixe-
runt, & scripserunt: quod recentiores à ue-
tustioribus semper habeāt quidpiā, quod
non facilē intelligas, nisi prius illos dili-
genter legeris. Perlectis igitur, quorū fuit
copia, uetustissimis quibusque, cuiusmodi
sunt Homerus & Hesiodus, Theogni-
dem tandem in manus sumpsi: cuius sen-
tentias licet graues esse nō dubitarem, ed
tamen intellectu mihi faciles fore spera-
bam, quod credere nihil esse illic quod à
posterioribus, quos aliquando legeram,
non fuisset luculentius tractatum. Verū
b
uixdum

ELIAE VINETI

uixdum è portu solueram, cum tot subito
emergunt scopuli, tot statim obortè nubes,
cælumque diemq; eripiunt oculis, ut à pro-
posito facile his deterritus fuisset, nisi cu-
pido huius conficiendi æquoris me planè
obstinata iā inde cepisset, ex quo primùm
à præceptoribus meis, Aristotelis aliorumq;
ueterum scripta prælegi mihi cœpta fuerat,
quæ huius poetæ sententijs ueluti suauissi-
mis flosculis inspersa essent.

Cum igitur pergere obfirmato prorsus
animo certum esset, quæ ad tam difficilem
periculosamque rem conficiendam condu-
cere uisa sunt, ea diligenter omnia adhibui,
cuiusmodi sunt cùm uariorum codicim,
locorumque ex eodem autore ab alijs scri-
ptoribus citatorum diligens collatio: tum
syncerum & acre amicorum meorum, uiro-
rum doctorum, unà cum meo, iudicium: in-
ter quos Petrus Panætius & Iacobus Gu-
pylus, facile principes. qua quidem diligen-
tia abscisis, abiectis, transpositis multis, effe-
ctum tandem est, ut instituto satisfecerim
meo, perlegerim bonum poetam, eorumq;
quæ in eo corrupta erant, bonam magnam-
que partem obiter castigauerim. Cæterum
cum in eo totus essem, Ioanni Lodoico Ti-
letano

lotahd, typographo diligentissimo, tēhi pā
tefecī, cum in eius bibliopolium, quārēndī
ex eo exemplaris gratiā aliquando me con-
tulisse: quam ubi intellexisset, rogauit ue-
hementer, ut si quid haberem in eum auto-
rem, quem esset breui excusurus, commu-
nicarem: me sibi, studiosisq; omnibus gra-
tum facturum. Id autem perfacile impetra-
uit ille, quando ineunte hac æstate huc ue-
ni, candide lector: cui in tuam gratiam pu-
blicandum trādidi, quicquid fuit nostri in
Theognidem laboris. quiem autorem utinā
tam totum restituere omnino potuissēm;
quam cupiebam. Is enim tam deprauatus
fuit, tam lacer, tam mancus. ut nulla diligen-
tia, nullo labore, nullis deniq; quantislibet
vigilijs id præstare potuerim. que res in cau-
sa est, ut in Latinum sermonem à me cōver-
sum non habueris. Quod reliquum igitur
hic desiderabitur, id ab alio interim dū fœli-
cius expectabis, nostro hoc labore, quantu-
luscunq; est, fruatis, eumq; boni consu-
tas uelim. Vale, Lutetiæ. Ca-

lendas Sextil. 1543.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

TYR TAE I
EX TYR TAE O, DE VIR-
tute bellica.

AVD ACIAE LAVS.

Non memorādus mihi vir, nec in precio habēdus
 Seu virtutis pedū seu gratia lucte: (uidetur)
 Neq; si Cyclopum habeat magnitudinem ex robur,
 Et currendo uincat Thracium Aquilonem:
 Et forma sit uel ipso Tithono p̄fstantior,
 Et locupletior quād aut Midas aut Cimyras reges:
 Neq; si Tantalidem Pctopem regno uincat,
 Linguamq; Adrasti suauissimam habeat.
 Neq; si gloriā omnē pr̄ter bellicā fortitudinē habeat.
 Non enim vir bonus est in bello,
 Si non sustineat cædem uidere cruentam,
 Et proprius hostem stare cupiat.
 Hec virtus est, hoc optimam inter homines p̄cium,
 Et maximē decorat uirum iuuenem, à quo geritur.
 Commune hoc bonum est ciuitati, ex uniuerso populo,
 Si quis vir progressus inter pugnantes in prima acie
 Costater, turpisq; fugae proiūs obliuiscatur, (maneat,
 Vitam ex animum patientem obijcens periculo.
 Anmetq; ad mortem obiuntem proximū uirum astas:
 Hic vir bonus est in bello.
 Statim uerò hostium in fugas uertit phalanges
 Asperas, suaq; industria p̄lī fluctus regit.
 Ipse aut̄ in prima ecic prostratus charā amittit uitam,

Ciuitas

ΕΚ ΤΩΝ ΤΥΡΤΑΙΟΥ,
ως τολεμικῆς αἵρετης.

ΕΡΑΙΝΟΣ ΤΟΛΜΗΣ.

Oυτὸν μυστικάμενον δέ τον λόγῳ αὐτῷ πατέριον,
ὅτι ποδιῶν αἱρετός τοι παλαισμοσιώνες·
ὅτι εἰς ιαντλάστωρ μηδὲ έχοι μάγειος τε βίον τι,
νικήν γέθεωρ φρεάτιον βορείου·
ὅτι εἰς τιβανοῖο φυλῶν χαστέρος ἄπι,
πλευτοῖο γένεσιν τε ιανάρα πλέον·
ὅτι εἰς τανταλίδειαν πέλοπος βασιλούτορος ἄπι,
γλαῦκαν δὲ ἀδερέστη μειλιχόγυρων ὄχοι.
ὅτι εἰς πάσαν ἔχοι δόξαν, πᾶλιν θύειδος ἀλλάτι·
ὅτι γένεται αὐτὸρ ἀγαθὸς γίγνεται σὺ πολέμω,
εἰ μὴ τετλάσιν μηδὲ ὅρῶν φόνον μάκατόσιτα,
καὶ διὰν μηδὲν ὅργονται ἐγγύθεν ισχύρος.
ὅτι αἱρετός, τόδε ἀνθλορος αὐτὸριστοιαι μάρτυρ,
ιαδλισθόν τε φέρειν γίγνεται αὐτῷ τοιν.
Εινώρος δὲ ἑσπλόρη τόπο τολμή τε παντί τε θόμω,
ὅτις αὐτὸρ μιαβάς σὺ προμάχοισι μονή
παλαιμένων, αἰσχράτης γένεσις ἐπιπάγχυν λάθεται,
φύχλιν διὰν θυμόν τελύμονα παρθέμενος.
Θαρραίην γένεσιν τοῦ πλησίον αὐτῷ παρεστώτη
ὅτις αὐτὸρ ἀγαθὸς γίγνεται σὺ πολέμω.
Διψαίη γένεσιν μηδεμάρτυρον ἀτρεψει φέλαγγας.
τρυχάσαις, αποδῆται τὸ ἔχειν οὖν μακάριον.
πετός δὲ σὺ προμάχοισι πεσὼμ φίλοι μηδεσε βιμένοι.

ἀγα

† α. πατέρων
βίοις

Ciuitatem, et populos, et patrem honestans;
 Multis per pectus et scutum rotundum uulneribus,
 Et per thoracem ab anteriore parte sauciatus.
 Hunc uero lugent pariter iuuenes, senesque; (tur.
 Et graui desiderio tota ciuitas funus ipsius prosequi
 Huius sepulchrū, et liberi inter homines preclari sunt,
 Itemque; nepotes, et omne posteriorum genus.
 Nunquam eius bona gloria interit, neque; nomen ipsius:
 Sed quamuis sub terra sit, manet immortalis.
 Quem se fortiter gerentem, manentque; et pugnatem,
 Pro patria et liberis uchemens Mars peremerit.
 Quod si effugerit sorte mortis longū inducētis sopore,
 Et uictoria potitus splendidā gloriā pugnae auferat,
 Ipsum ex equo omnes iuuenesque; senesque; colunt,
 Multisque; iucundis affectus ad orcum abit.
 Senescens autem inter ciues præcellit, neque; quis illum
 Ledere, nec irreuerenter nec iniuste cupit.
 Omnesque; in sedibus iuuenes simul et aequales
 Loco cedunt ei, quique; maiores nati sunt.
 Huius igitur uirtutis ad summu peruenire, nunc aliquis
 Nitatur animo, non renittens bellum.
 Eiusdem: alias Callini.
 Quamdiu torpetis: quando strenua habebitis animam.
 O iuuenes! an non ueremini uicimos,
 Ob tantam ignauiam! In pace autem uobis uidemini
 Sedere: sed bellum totam regionem infestat.
 Quim scutum aliquis arte in prælio hosti obtendat;

Et

ἐγντε λικη λαὸς λικη τατέρο σύνταξας
 πολλὰ διὰ τοῦνοι λικη ἀπαίδεος ὄμφαλοεάσκε,
 λικη διὰ θύρων πρόθυν εἰληλαμπίος.
 τὸν δὲ ὀλοφύρανται μεν ὅμῶς νέοι, ἡδὲ γρίντε,
 αργαλέω ἐπόθη πατατάνεινε πόλις.
 λικη τύμβος, λικη ταῖδες οὐ αὐθεώποις ἀχίσημοι,
 λικη παίδων παῖδες, καὶ γενός ἔξοπλοι.
 ἡδὲ ποτε λικη ἐδηλον ἀπόλλυται, δολὸνοι, αὐτῷ,
 ἀλλὰ ὑπὸ γῆς πορὴ ἐν τῇ γίγνεται αἴθανάτος,
 ὅρ τιν ἀριστοντα, μενοντά τε, μαρνάμενον τε
 γῆς πέρι λικη παίδων θύρος Αρης ὀλέσῃ.
 καὶ φύγοι μηδὲ λικη τανηλεγέος θανάτοιο,
 νικήσας δὲ αὐχηῆς ἀγλαδὺ εὐχος ἔλοι,
 ταῦτες μὲν τιμῶσιν ὅμῶς νέοι, ἡδὲ ταλαιποί,
 πολλὰ δὲ τοῦ πνα παθὼν δράχεται εἰς αἰδίλιον.
 γηράσιων δὲ ἀγοῖσι μεταπέπει, γδὲ τις αὐτῷ
 βλάπτειν, ὃτε αἰδίλιον ἐθέλει.
 ταῦτες δὲ οὐ θάνοτοιν ὅμῶς νέοι, οὐ γε λικη αὐτῷ
 εἶνος ἐπιχώριος, οὐ τε ταλαιπόροι.
 ταῦτας νιν τις αὐτὸς αἱρετος εἰς ἄνθροπον μετά
 περάθω, θυμὸν μὴ μεθεῖσι πολέμου.
 τῷ αὐτῷ, η Καλλίνγ.

* Hunc he
 xāmetrum
 D. Camera
 rius de suo
 suppleuit.

λικη

Et aliquis moriens ultimò iaculum emittat:
 Honori enim est ex ornamento nero, pugnare
 Pro patria ex liberis ex tenera uxore
 Aduersus hostes. Mors autem aderit, quandocumque
 Parce destinaverint. Sed age quispam recta per gal-
 Extenso in altum gladio, ex sub scuto forte pectus
 Foueat, cum primum incipit committi pugna.
 Non enim mortem effugere fatale est
 Virū, neq; si à maioribus immortalib; genus ducat:
 Sepe quis elapsus è pugna sonituq; telorum
 Evadit, sed ipsum domi fatalis mors apprehendit.
 Atq; hic sanè nec amicus est populo, nec gratus:
 Illù uero magnus et prauis deflet si qd passus fuerit:
 Vniuersus enīm populus uirum fortem desiderat
 Defunctum, uiuentem uero instar semidei colit.
 Nam corām intuentur illum uelut turrim:
 Quippe solus, multorum æquat facinora.
 Eiusdem.

Veruntamen Herculis genus inuictum estis:
 Confidite, nondum loris facies auersa est à nobis:
 Nec hominum turbam formidetis, aut metuatis,
 Quid recta quisp; hostibus scutum obuertat
 Inuisam amissurus animam, mortisq; nigrum,
 Sed solis splendori gratum subiturus fatum.
 Nostis enim quām grauiam sint Martis luctuosi opera;
 Nostis etiam impetum permolesti belli.
 Et quandoq; fugistis ipsi, quandoq; alios fugastis,

Iuu-

S E N T E N T I A R.

επι

Ιαὶ τις ἀποθύσαιρ ὑπάτη ἀνοντισάτω.
 Τιμῶν το γαρ ἐγι λαὶ αὐδεὶ μέχισται
 γῆς πόσι, λαὶ παιδῶν, λαγεῖσιν τὸν ἀλόχου
 Λαομονέσιμ, θανάτος δὲ ποτέ ἔσειται, ὅπποτε λαὶ οἱ
 ποίησι ἐπικλησιοῦ, ἀλλὰ τις ἴθυε ἵτω,
 σύχοις αἰδηχόμονος, λαὶ ὃντας ἀλημονήστορ
 ἐλαῖς τοπεῖται μηγυνικές πολέμει.
 Φαὶ γαρ πώς θανάτορ γε φυγάρι εἴμαρτισιον ἐγίρη
 αὐδηρός δὲ εἰ προγόνων μὴ γενός αἰθανάτων,
 πολλάκις μηδοτύτα πρυγάρι λαὶ μέποις ἀπόντων
 δράχεται, οὐ δὲ οἷος μοῖρα λίχεν θανάτου,
 αλλὰ ὁ μὲν ὄπει μέτας δίμη φίλος, ὁ δὲ ποθενός·
 τῷρ δὲ ὀλύγος σφυρίχει, λαὶ μέγας, ἦν τι πάσση
 πλεῦ γένυπαντι πόθος λαφατορόφρονος αὐδηρός
 θιέσοντος, λαὼν δὲ ἔξιος ἀμιθέων.
 Λασφρ γαρ μη πύργορε εἰς ὄφθαλμοισιν ὀρῶσιν,
 ἕρσατο γένη πολλῶν ἔξια μῆνος ἐποιησε.

τοῦ αὐτοῦ.

Αλλὰ Ηρακλῆς γένη αὐτοπτον γοῦνος ἐγένετο·
 Θερδεῖτ, γένη γοὺς αἰχενία λοξὸν ἔχει,
 παντὶ αὐδηρῷ πλευρᾷ πειραίστε, παντὶ δροβεῖσθε
 ἰθος δὲ εἰ προμάχος παιδίσιος αὐδηρός ἔχεται,
 σχερῶν μηδὲ φυσικὸν θέμασσος, θανάτου δὲ μελαίνα
 αὐγαίσιον λαρκεῖ πέλοιο φίλας.
 Τοιοῦτος αὖτε πολυπλανόντα δρύγον αὔριον πλευραῖ
 δὲ δι' ὄργην ἐπάλειτος αὐγαλένης πολέμει.
 Λαὶ μεταπλαστηρ τε διακόντων τὸ ὄγκον εἶδε,

επι

Iuuenes, utrungq; satis experti esis.
 Nam ex illis qui audent una persistentes
 Cominus in hostes aduersos impectum faceret;
 Perpauci occidunt, retroq; seruant populum:
 Timidorum autem uirorum omnis perit uirtus.
 Vix autem aliquis uerbis explicare posset,
 Quanta incurrat mala uir qui se turpiter dederit;
 Ignominiosum namq; est tergum fauciare
 Viri fugientis in aduerso prelio.
 Turpe quoq; est cadauer in puluere prostratum,
 Aq; tergo haste cuspide uulneratum.
 Sed progressus quispiam maneat firmus utroq; pede
 Terra infixo, labia dentibus premordens:
 Femora et tibias inferne, nec non pectus humerosq;
 Lati clypei umbone contegens.
 Dextra uero manu ualidam hastam torqueat,
 Terribilemq; in capite cristam excutiat.
 Fortia aggrediens facta discat bellare,
 Nec a telis procul absit clypeum gerens.
 Sed congregiens quispiam, cominus longa hasta
 Vel gladio percussurus, socium sibi accipiat:
 Pedem pedi iungens, clypeumq; clypeo admouens,
 Nec non cristam cristae, galeamq; aptans galea,
 Pectoriq; obuerso pectore contra hostem pugnet,
 Vel gladij capulo, vel hasta praelonga arrepta.
 Vos autem leuis armaturae milites sub scutis aliunde alij
 Trepidantes, grandibus pugnate lapidibus,

Hastasq;

ωνέοι, οὐφοτερίων δὲ εἰς λιόρον ἀλάσσεται.

εἴ μην γαρ τολμῶν περ ἀλλάλουν μερόντες,

εἰς τὸ αὐτοχεδίλιν λιών προμάχεταις;

παρότοροι θήσησοι, σάνσοι γέλασθαις ὅπιστι.

τρεσαντών δὲ αὐθέρων πᾶσι ἀπόλωλι χριστός

δὲ εἰς δὲ αὖ ποτε ταῦτα λέγων αὐλοῖσσης ἐπιχειρεῖ

δασί; αὐν αὐχρά παθεῖ, γέλυνται αὐθεὶ λικνά;

αργαλέον γαρ ὅπιδε μετάφρετόν ἔστι μαίζειν

αὐθέρως φύνγοντος διῆσις οὐ πολέμω.

αὐχρέος δὲ εἴς νένος λιαταπείμηγος οὐ λονίσει

υῶτομ ὅπιδε αὐχράδης φύλαμασθείσ.

ἀλλά τις δὲ λιαβάς μερέτω ποσίρι οὐφοτερίων

τηρεῖθεις επι γῆς χέλος ὁδῆσι λιανῶν·

μηρός τε λινίμας τε λιάτω, λιών σορνα λιών διανεῖ.

ἀπαίδειος σύρειν γατεὶ λιανύθαμψος.

λεξιτορῇ δὲ εὐ χειρὶ τινασσέτω ὅβευμον ἔγχος,

λινάτω γέ λόφον λιανὸν ὑπέρ λιναδῆς.

ὅρλων δὲ ὅβευμα ὄργα λιλασπέδω πολεμίζειν

μηδ ἐπτὸς βελέων ἐπάτω απαίδειον ἔχων.

ἀλλά τις ἐγγὺς ἡδη, αὐτοχεδίλην ἔγχει μακρῷ

ἢ ἔξιειτάξων λιόριον αὐθέρη ἐλέτω. (οὐτε;

λιών τόσια πατεῖ θεῖς, ηδὲπ απαίδειος απαίδειος δρει-

σθ γέ λόφον τε λόφῳ, λιών λινέτην λινάνη,

λιών σορνον σορνα πεπαλμισθείσ αὐθεὶ μαχέσθω,

ἢ ἔξιεος λιάτων, ηδόρη μακρόν ἐλών.

διμέτες δὲ ἀγυνικτες ὑπτι απαίδειος ἀλλοθηγ μηλός

πήνασοντες, μεγάλοις βιβλετεχ φυαδοις,

Hastasq; leues contorquete in hostes,

Vestram prope ar naturam permanentes.

Eiusdem.

Preclarum est, in prima acie si occidat

Vir bonus, pro patria sua pugnans.

At qui urbe sua pinguibusq; aruis relicitis

Mendicare cogitur, omnium est miserrimus!

Cum chara matre uagans, et sene parente,

Cumq; paruulis filiis, et adolescentula uxore.

Inuisus namq; erit ad quoscunq; peruenierit,

Indigentia uictus et odiosa paupertate.

Genus suum infamat, et formam decoram turpat,

Omnis generis anxietas, et mala cum sequuntur.

Tandem sic errantem hominem nulla(decori) cura

Afficit, nec pudor ullus in posterum est ei.

At nos animo forti pro terra hac pugnemus, et pro libe-

Moriatur, nequaquam uite parcentes. (ris)

O iuuenes, arcte inuicem iuncti pugnate,

Neq; turpis fuge, aut timoris initium facite.

Sed magnum fortemq; concipite animo impetum:

Nec pugnantes aduersus hostes uite ratione habete.

Veteranis autem, quorum genua non amplius sunt agi-

Grandeuis relicitis ne fugite. (lia.)

Turpe enim est, si in prima acie prostratus

Iaceat ante iuuenes uir senior,

Candidum iam habens caput, barbamq; canam,

Animam efflans fortem in puluere,

Cruc-

Ἄρεσσι τε φερούσιν ἀκοντίζοντες ἐς αὐτὸς,
τὰς πανοπλίας πάνδιον ισάμονοι.

Τῇ αὐτῇ.

τεθνέμηνται γαρ θαλόνεται προμέχοισι πεσόντα
αὐτῷ ἀγάθῳ, περὶ δὲ πατέρου μαρνάμονον.
τὸν δὲ αὐτῆς περιπόντα ωλεῖ ήταν πίνας ἀγόρε
πλωχῆναι, παντων ἔστιν αὐτηρότατον·

πλαζόμενον σὺν μητρὶ φίλην πατεῖ γεροντί,
παῖσι τε σὺν μητρὶς, ληστίδι τὸν ἀλόχω.

ἔχθρος εἰν γαρ τοῖσι μετέσεται δις ληγίνηται,
χρηματοσύνη τὸν παῖντον ήτυγερὴ πρύνη.

αὐχένετε γενός, λεπτὰ δὲ ἀγλαῖαν εἴδεται,
πάσσα δὲ ἀθυητά ήταν λιανότης ἐπετελεῖ.

εἴδεται τοις αὐτοῖς τοις ἀλωμασύνης λεπτοῖς ὥρη
γίγνεται, τοτὲ διδοὺς εἰς διπλῶν τελέθει.

θυμῷ γὰς περιπόντα μεταχώμεθα, ήταν περι παίδων
θυντοκαμον, φυχέων μητέρα φειδόμονοι.

τὸν δὲ, αὐτὰς μάχεσθε παῖδες αὐτοῖς μεσύοντες,
ιππὸς φυγῆς αὐχρᾶς αὐχετε, μηδὲ φέβε.

αὐτὰς μέγαν ποιεῖτε ήταν ἀλημονοι σὺν φέροι θυμόρε,
ιππὸς φιλοφύχεται αὐθηράσι μαρνάμενοι.

τὸς δὲ παλαιοτέρους, ὅμη διπέτε γέννατος ἐλαφρά,
ιππὸς λαταλέσποντες φεύγεται τὸς γεροντος.

αὐχρᾶς πρόδεινον αὐθηρα παλαιότερον,
αὐτὸς λοστὸν ἐχοντα λεπτόν, πολύν τε γούσσων,

θυμῷ πάποτεσσος αὐληρον σὺν λεοντί,

Cruenta charis manibus pudenda tegens,

Que oculis intueri et turpe et indignum est;

^t Forte pa-
tenthes in-
cludenda
sunt *.

Et denudata corpora: iuuenes autem prorsus decet;

Vt pubertatis flos sit eis pulcher *.

Viris quidem mortalibus, et mulieribus uisu amabilis

Est, uiuus adhuc, strenuus aut, si in prima acie cecide

Sed progressus ad pugnā q̄ spīā māeat utroq; pede (rit.
Terre infixo, labia dentibus premordens.

S I N I S C A R M I N V M

Tyrtæi.

E X N A V M A C H I I S C R I- ptis sententiæ.

Pvlchrū sanè cst, corp⁹ castū habere, intactāq; ma
virginē, et puris semper cogitationib. de-(nere
Nec othus circa laboriosa ilia gestantem, (lectari
Neq; dolores trementem suspiriosos Lucinæ:
Sed permanere quasi reginam imbecillum mulierum;
Oculum animæ splendidum ad eam uitam erigendo,
In qua gloriose ueraeq; sunt nuptiæ, ubi commixta
Diuinis uerbis lumine plenus meditationes parit.
Quōd si te alienæ uitæ desiderium capit,
De ista quoq; præsc̄ies dicam, quō te oporteat cōficcere
Nauigationem, ut aiunt, secundam animo letō.

Hic tibi sit maritus, quem parentes decreuerint:
Et si fuerit prudens, felicissima es: sin aliter

Virum

πάντοστιν αἰδοῖα φίλοις σὺ χρόσιν ἔχοντα,
αὐχράτε γ' ὄφελμοις λαὶ νησεοῦτον ιδέαν,
λαὶ χρῶν γυμνικεύτανεοιτι δὲ παῖτ' ἐπέστησεν,
θράξ αἴρεται οἶνος ἀλαζὸν αὔθος ἔχει.
περιέστι μηδὲν θυτοῖσιν ιδέαν, δρατὸς δὲ γυμνισθεῖ
γνῶσθαι τοι τοιούτοις οὐδὲν περιέστησεν
αλλὰ τις δὲ διαβάτες μητέτω ποστὸν ἀμφοτέρους
πηγαλθάνει τοι γῆς χεῖλος οὐδέποι δακούμενος.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ

Τυρτάε.

ΕΚ ΤΩΝ ΝΑΥΜΑ.

χία, γνωμικά.

Kαλὸν δὲ, θέμας ἀγνὸν ἔχειν, αδρεῖτά τε μέμνησι
παρθενικήν, λαθαροῖσι τοιούτην μελεδίμασι χαί-
ρετε βαρύτατοι λαχύνων πέσει φόρτου κέγεσαν, (ρρ.)
αθτε πόνορ τρομέσαν οὐδέποτε εἰλειθύης.
αλλὰ οὐδετερούτεραιν οὐφεγγάρι θιλυταράνωρ,
φύλατος θυμα φαετορ οὐ ποτὲ βιότοιο χέσσαν,
εὐθε γέμοις λεπτοῖς λαὶ αλιθέες, σύνθε μηγέτε
θεατεσσοῖς ἐπέιοις νούματα φέει τίτσι.
εἰ δέ σε λαϊξινοῖ πόθος βιότοιο λιχαίνει,
λαὶ τῷτο προδασεῖ δρέω, πᾶς γρή σε ποθῆσε
τῷρ πλάσμις οὐ φασιμ, τῷρ πλάστρορ σύνφρονι βυμά.
ἔστω σοι πόσις ἔτος, ὅμοιοι λιγνωτοι τοιαῖς.
λαῖς εὐδήλωτος, σὺ μακαρτάτη· εἰ δέ λιον πλάσω

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

Ex eodem.

Ipse suo regno ditioneque; continebat omnes,
Nec gerit imperium tantum ex mortalibus ullus,

Eiusdem Solonis.

Omniibus atque uiris mens est obscura deorum.
Eiusdem.

Legibus his oro primum rex Iuppiter adfuit
Fortunamque ferat felix, nomenque secundet.

Apollo ad Solonem.

Puppe gubernator media stans dirige cursus;
Subsidio multi uenient, ne differ, Athenis,

Eiusdem Solonis.

Gratiaque sunt Veneris nobis, & dulcia Bacchi.
Quaeque; uiris Musae munera leta ferunt,

Eiusdem.

Dum proprio ad senium, discere multa libet.
Finis Carminum Solonis.

E' TYR T AE O, C L A V D. M O N.
fello interprete.

Non ego uel cursus, uel claræ nomine luctæ,
Commemorare uirum nec celebrare uelim;

Nec si corporeis Cyclopas uiribus æquet,
Et celerem currens anteuolet boream;

Nec si Tithono fuerit formosior ipso,
Sitque; Mida longè ditior, aut Cinyra;

Nec si uel Pelope audaci mage regius esset,
Linguaque Adrastæ plena lepore fluat:

Nec

332
 Nec si laus omnis foret huic, nisi bellica virtus;
 In bello quoniam strenuus esse nequit,
 Si non sustineat cædem spectare cruentam.
 Conserat et denso primus in hoste manum.
 Illa quidem virtus, atq; optima premia ferri
     A iuueni ingenti nec sine laude solent.
 Spes et fida salus populi est totius, et urbis,
     Qui primos inter continua arma gerit:
 Nec fugere omnino didicit, nec uertere terga,
     Audaci est animo: cuncta pericla subit.
 Hortaturq; mori socium, et discrimina ferre,
     Ille uir in bello strenuus unus erit.
 Lanq; hostile premens magna ui contudit agmen,
     Rexit et arbitrio nobile Martis opus:
 Ac tandem occubuit confosus in ordine primo,
     Nobilitans patriam, nobilitansq; patrem,
 Postquam ictus crebros dissecto umbone recepit,
     Vndiq; uulneribus saucia membra gerens.
 Illum omnes pariter deflent iuuenesq; senesq;
     Et summa exequias urbs pietate facit.
 Multus bonus tumulo, natisq; rependitur eius,
     Et soboli illorum, qua genus inde trahet.
 Non decus illius, celebris nec fama peribit:
     Immortalis enim est, si licet in tumulo,
 Quisquis in arma ruens, nec seuo à Marte recedens,
     Pro patria et natis fortiter occiderit:
 Si uero incolumis mortem uitaris acerbam,

Rettulerit,

Rettuleritq; sua parta trophea manu,
 Illum omnes pariter decorant iuuenesq; senesq;
 Et bona percipiens plurima letus obicit:
Affectus serio toti gratissimus urbi est,
 Prorsus ex hunc ipsum ledere quisq; cauet.
Turba senum iuuenumq; loci concedit honorem,
 Nullus ex equalis se equiparare uelit.
Ergo aliquis tanta uirtutis tangere culmen
 Conetur, soto pectore bella petens.
 Eiusdem, uel Callini.
O iuuenes, quid uult sibi tanta ignavia ubinam
 Sunt animi num de finitimis rubor est
Segnitem ob uestram: secura pace potiri
 Creditis: at bello patria tota tremit.
Quilibet audacter mauortia surgat ad arma:
 Atq; aliquis moriens ultima tela uibret.
Pro patria pulchrum est, natisq; et coniuge chara
 Pugnare, et ualida bella ciere manu.
Mors aderit, cum fata uolent, iam quis mihi recida
 Prodeat in pugnam, cum citò excepta fuit,
Tollens terribili gladium uirtute, tegensq;
 Fortia prægrandi pectora sub clypeo?
Effugere haud ulli mortem conceditur, et si
 A superis ortum duceret ipse suum.
Sepe quis à bello, telisq; reuersus, et hoste,
 Reperrit in proprijs edibus exitium:
Nec tamen hic gratus populo est, nec amabilis ulli:

Illum autem deflet cum iuniori senecta.
Quippe sui desiderium post fata relinquit
Fortis, at in vita est semideo similis.

Conspicitur siquidem ueluti fortissima turris:
Nam que multi agerent, omnia solus agit.
Eiusdem.

Alcide sedenim genus insuperabile sorti
Est animomondum flexa lous facies.
Vos ne turba uirum, densus ne terreat hostis
Omnis in aduersos obvia tela gerat.

Inuisamq; adcò statuens abrumpere uitam,
Precipiti cursu malit obire semel.
Nostis enim quā sint horrentia prelia Martis,
Nostis et armigeræ quanta sit ira dea.

Terga cecidistis partim, partimq; fugati
Estis, et experti scitis utrumq; satis:
Qui perstant simul, et primi certamina tentant,

Audentes animo cominus arma sequi,
Perpauci moriuntur, et à tergo agmina seruant:
Ait hominis timidi gloria tota perit.

Vix mala quis uerbis perstringere singula posset,
Quæ uir, qui in bello turpia gesit, habet
Nempe ingens ignominia est, fugitare parantis

Lethali gladio terga secare uiri:
Turpe et puluera stratum tellure cadauer,
Dorsa gerens crebris fauicia uulneribus.
Progredivs aliquis mancat pede firmus ut roq;

In terra stricto dente labella premens:

Et latum obijcens clypeum protendat ad ictus,

Qui semora atq; humeros, pectus et omne tegat:

Atq; manu dextra robustam torqueat hastam,

Et summo pendens uertice crista tremat.

Fortiter arma mouens, bellandi exerceat artem:

Nec procul à telis perstet habens clypeum.

Congrediens aliquis gladium uibrando, uel hastam,

In pugnam, socium cominus accipiat.

Cum pedibusq; pedes, cum scutis scuta coaptans,

Cum crista cristam, cum galea galeam:

Et pectus iungens cum pectore, pugnet in hostem,

Sive tenens hastam, sive tenens gladium.

At uos, qui leuibus nudi trepidatis in armis,

Grandia praeuallida mittite saxa manu:

Atq; hostes contra teretes torqueat sagittas:

Nec quis ab armatis austit abesse uiris.

Eiusdem.

Gloria magna uiri est, qui primas ante phalangas

Occubuit, patrie nomine bella gerens.

At miserum est, aliquis patria cum pulsus et agris,

Mendicans uictum querit ubiq; suum,

Et chara cum matre, sene et genitore uagatur,

Vxorem iuuenem et pignora parua trahens.

Namq; odiosus erit, quamcunq; migrarit in urbem,

Vt qui pauperiem pergraue gestet onus.

Et genus infamat, et forma turpat honorem:

Deniq;

Deniq; er anxietus et dolor omnis adest.
 Atq; uiri tandem per tot discrimina trahi
 Quis pudor? aut que animum tangere cura potest?
 His nos pro patria, et natis moriamur in armis,
 Nec uitam metuat perdere quisq; suam.
 O iuuenes propè conferti Mauortis obite
 Prelia, nec turpi uertite terga metu:
 Audace quim esse animis, et pectore forti,
 Inter pugnandum nec sit obire graue.
 At quic iam nec membra uigent, et quassa pedum uis,
 In bello pudeat deseruisse senes.
 Infame hoc et turpe nimis, iuuenum ante cateruas,
 In primis senior si cadat agminibus:
 Canos iamq; gerens barbe, capitisq; capillos,
 Exhalans animam pulucream per humum:
 Atq; tenens manibus respersa cruore pudenda,
 Cernenda iratis non nisi lumibus:
 Omnia persimilis iuueni, conamine magno
 Ut pubertatis flos sibi detur, agit.
 Ille oculis hominum gratus, dum uiuit, habetur:
 Strenuus at primis cæsus in agminibus.
 Progrediens aliquis maneat pede firmus utroq;
 In terra stricto dente labella premens.
 E' N A V M A C H I O, S I M. V A L-
 lamberto interprete.
Ex pertem ueneris satius mansisse, pudore
 Indomito, et puris meditari gaudia curis:
 Atque

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

Eiusdem.

Homo cum sis, nihil affere stabile:
Nec ubi uideris hominem, certa
Spacia etatis promitte, etenim
Musce uolucris res in morem
Inconstantia rotat humanae.

Eiusdem.

Nec ullus expers criminis, nec mortis est.

Eiusdem.

Ut arma fugias, fata non fugies tamen.

Eiusdem.

De luce casis cor memoriam non suprad
Vnum tenebit, si cor habeantur diem.

F I N I S:

BASILEAE, EX OFFICINA
OPORINIANA, ANNO SALY-
bin humano M. D. LXXII.
Mense Ianuario.